Adunarea generală a Asociației generale a conducătorilor de lucrări publice

Eri, s'a ținut, în localul ministerului de comunicații, a 34-a adunare generală a Asociației generale a conducătorilor de lucrări publice.

A prezidat d. Sebescu.

D. TULBURE, președintele Asociației, a făcut darea de seamă a activității Asociației, pe anul trecut.

A arătat apoi ce s'a făcut în chestia reorganizării învățământului tehnic mediu, a sporirii gradelor în corpul tehnic, încadrărilor c. f. r. etc.

S'au făcut intervenții dar nu s'au putut obține rezultate precise din cauza crizei financiare prin care trece țara.

D. MARIN POPESCU a vorbit despre anomaliile din administrația drumurilor de stat și județ, privitoare la salarizarea conductorilor de lucrări, care este în complet dezacord cu legea corpului tehnic.

D. SAVU a dat lămuriri asupra acestor anomalii, rugând pe membrii Asociației să țină comitetul în curent asupra lipsurilor observate.

D. SEBESCU a susținut ca comitetul să fie mai energic în lupta pentru revendicarea drepturilor conductorilor.

D. COLEȘ a arătat cauzele, pentru care comitetul n'a putut să desvolte o acțiune mai energică.

Au mai vorbit d-nii Bairam, Lincă, Dănescu și Stetin.

S'a ales apoi noul comitet compus din d-nii: Petru St. Costescu, președinte; Coleș și Sebescu, vice-președinți; Savu, N. Baciu, Sdrobici, Leica, Tulbure, Stetin, Bairam, Ionescu, Niculescu, Aprozeanu și Boscu, membri.

ȘEDINȚA DE DUPA AMIAZA

S'au cetit telegramele trimise M. S. Regelui Carol al II-lea, d-lor Pan Halippa, ministrul comunicaților, Mihai Popovici, ministrul de interne, G. Nicolau, secretarul general al ministerului de comunicații și Bujor Stinghie, directorul școalelor de conductori de lucrări publice.

S'a citit raportul asupra gestiunei financiare și adunarea a dat descărcare comitetului.

Ședința continuă azi.

CRIZA ECONOMICA ŞI CONSTRUCŢIILE

Pentru cei închiși între patru ziduri, în jurul unui birou, izolați de realitățile vieței, situația economică a țării nu pare atât de îngrijitoare.

Și totuși realitățile vor sfârși prin a se afirma, și a lua ele singure contact, cu acei cari cu știință, sau fără știință, le nesocotesc. Și printre aceste realități, șomajul apare din zi în zi mai evident și mai îngrijitor.

Intreaga viață economică este paralizată, căci în toate domeniile activitatea este din ce în ce mai redusă. Comerțul, industria și orice fel de întreprinderi lâncezesc, din cauza nesiguranței care a cuprins pe toată lumea. Și nesiguranța este pentru organismul economic ceeace este paralizia generală pentru organismul omenesc.

Pentru viața economică, creditul și siguranța reprezintă cei doi factori de căpetenie, cari o susțin și fără de cari această viață nu poate să existe.

Și cu toate acestea și cu toată nevoia de refacere după un războiu, care a lăsat atâtea ruine și a desechilibrat totul; cu toată nevoia de a activa viața economică, cei doi factori importanți, creditul și siguranța, au primit din partea guvernanților lovituri de moarte.

Prin nestabilitatea legilor, prin ușurința cu care se schimbă legile cu caracter economic, și mai ales prin ușurința cu care s'a făurit aceste legi, s'a distrus orice posibilitate de credit și s'a distrus orice încredere în ziua de mâine, încredere fără de care nici o nouă întreprindere, nici o nouă investiție, nu este posibilă.

Capitalul a fost sistematic persecutat, de către toți oamenii politici, sub influența unei ideologii perimate, dar totuși speculată în scop electoral. S'a ajuns la situația curioasă de a cerși banul capitaliștilor din afară, cu mari sacrificii mate- ... morale, în acelaș timp, ... aduceau legi cari lo- ... talurile și împiedicau ... lor. ... rii, concordat preven- ... sit progresiv pe venit, ... sălbatice, anularea drep- ... știgate, etc., etc., au fost ... lovituri date vieții econo- ... mai recenă lovitură, a- ... rea legii încurajării con- ... cțiilor, atât pentru viitor, ... și pentru trecut, nesocotind ... repturile celor ce în vremuri critice, au investit capitaluri în clădiri, creiând posibilități de lucru și deci de câștig pentru atâtea categorii de muncitori manuali și intelectuali, și creind posibilități de adăpost pentru populația orașelor, constitue o greșeală, care nu poate avea nici o explicație.

O lege, printre puținele legi bune, cari s'au votat după războiu, o lege care prin avantajele ce le acorda celor ce construiau, a stimulat construirea de locuințe, a activat viața economică, a mărit numărul de locuințe acceptabile, a redus chiriile, a înfrumusețat și a civilizat orașele și a adus fiscului însemnate venituri, prin mișcarea provocată în toate ramurile de activitate, în legătură cu construcțiile.

Toate utopiile legiferate se mențin cu îndârjire cu toate protestele mulțimei, care suferă de pe urma lor; pe când o lege contra căreia nu s'a ridicat nici o obiecție, este anulată.

Toate argumentele care s'au adus pentru a justifica anularea, au fost atât de slabe, încât chiar cei cari le susțineau, le părăseau îndată pentru a se agăța de altele.

Nevoia echilibrărei bugetului nu se poate susține, nici din punct de vedere moral, nici material.

Când bugetul de cheltueli, în loc să se micșoreze, s'a mărit cu circa 5 miliarde, prin adaosuri de cheltueli ce n'au o justificare serioasă, argumentul este lipsit de orice bază morală.

Când după toate socotelile, acceptate chiar de organele oficiale, veniturile fiscului, prin impunere la global, a noilor construcții, ar fi de circa 100 milioane, pierderile din cauză că nu se mai construește, perderi dela impozitele directe și indirecte dela toate fabricile, șantierele, lucrători specialiști, materiale, transporturi, etc., socotite numai la o activitate constructivă redusă, ar fi de cel puțin 300 milioane anual. Se știe că circa 30% din valoarea unei clădiri intră la fisc, prin toată seria de imposite directe și indirecte ce se percep pentru unele materiale, în toate fazele de transformare, de câte 3—4—5 ori.

Prin urmare, când fiscul în loc de a încasa mai mult, încasează mai puțin cu 200 milioane anual, rezultatul material este departe de a constitui un argument în favoarea anulărei legii încurajării construcțiilor.

Când prin lipsa oricărei activități în câmpul construcțiilor, provocată prin abrogarea avantajelor fiscale, o întreagă rețea economică, în care activează peste 100 de bresle, dela muncitorul manual, până la inginer și arhitect, este paralizată, când sute de mii de muncitori sunt fără lucru, constituind o sarcină și o amenințare pentru stat, este de neînțeles măsura ministerului de finanțe.

Dacă n'am cunoaște și n'am resimți rezultatele la care ne-a dus nesocotirea legilor economice, am mai putea avea oarecare îndoială asupra efectelor acestei curioase abrogări.

Cum însă efectele au și început să se vadă, o revenire ar fi, pe lângă un act de dreptate și o dovadă de înțelegere a mecanismului vieții economice.

Fiscul nu perde nimic renunțând la un impozit pe care nu-l are dacă nu se construește.

Câștigă însă din impozitele indirecte, dacă încurajează construcțiile și acest câștig este de 3—4 ori mai mare. Și câștigă toată viața economică prin stimularea construcțiilor, stimulare de care azi, mai mult ca oricând, se simte nevoie.

Enescu, Arhitect

Al 8-lea concurs internațional de turism 1930 București-Belgrad

La concursul din 30 Mai—2 Iunie 1930, primul la clasamentul general, câștigătorul medaliei de aur și al marelui premiu al A. C. R. R. a fost cunoscutul automobilist, d-nul inginer B. Poenaru. La această probă d-nul inginer B. Poenaru a condus o mașină Chrysler 70 de serie, câștigând și cupa A. S. R. Principesa Mamă Elena, cupa ziarului „Universul" și cupa „Educației Poporului". Motorul a fost uns cu uleiu Gargoyle Mobiloil.

Premiul al doilea la concursul de coastă și cupa „Principele G. V. Bibescu" au fost câștigate de d-nul George Ghica cu un automobil Chrysler 77 de serie, iar motorul a fost uns tot cu uleiu Gargoyle Mobiloil.

Aceste rezultate demonstrează în mod evident că la orice automobil se impune uleiul cel mai bun. Gargoyle Mobiloil, produsul societății Vacuum Oil Company, satisface prin excelență bunul rendament al unui motor cu explozii. 2

Prețul bumbacului

Londra, 8 (Rador). — Ca urmare a scăderei extraordinare a prețului bumbacului, consiliul asociației producătorilor de bumbac, intenționează să fixeze un preț minim pentru vânzarea bumbacului.

Cancelarul Austriei se va duce la Budapesta

Viena, 8 (Rador). — In urma invitației ce i s'a adresat de guvernul ungar, d. Schober, cancelarul Austriei, va face o vizită la Budapesta, imediat ce lucrările parlamentare îi vor permite să lipsească din Viena.

Vizita cancelarului Schober se va produce, după toate probabilitățile, la începutul lunei Iulie.

Tratative întrerupte

Budapesta, 8 (Rador). — Tratativele pentru încheierea convenției comerciale între Ungaria și Cehoslovacia, au fost întrerupte pentru câteva zile.

Tratativele vor fi reluate între cele două delegații la Praga, după terminarea serbărilor ce vor avea loc la Budapesta.

„Luați seama, tuberculoza e la „vecin în casă. Apărați-vă, cumpărând insigna antituberculoză".

Proclamarea Principelui Carol Rege

(Urmare din pag. I-a)

din inițiativă parlamentară, noi n'am fost consultați.

In comisiune, d. Iorga să dea concursul pentru a fi modificat acest titlu.

D. N. IORGA: Domnilor, aci, în Cameră, faceți o propunere, ca să votăm un lucru ridicol.

Când s'a proclamat Regatul României, s'a făcut, în momentul acela, o greșală față de trecut, fiindcă „Domn", odinioară însemna cel puțin cât înseamnă „Rege". „Domn" înseamnă stăpân, Suveran al unei țări. Acum, din moment ce este Rege, evident că nu poate să fie alături unui Domn, în sensul cel vechi. Dar cineva poate să fie foarte bine împodobit cu titlul acesta. Este un Rege al României și este un Domn al României, Moștenitor de Tron. „Domn" este acceptabil, „Mare Voevod" amintește un titlu de operetă din Viena.

*

Ședința se suspendă pentru 10 minute; deputații trecând în secțiuni spre a discuta proectul.

*

Comisia de legislație civilă a Camerii a opinat ca proiectul să fie modificat în sensul ca A.S.R. Principele Moștenitor Mihai I să fie numit „Domn de Alba Iulia". Intr'ucât, proiectul modificat ar fi trebuit votat din nou de Senat s'a hotărît să fie modificat cu alt prilej.

*

D. POMP. IOANIȚESCU citește proectul de lege pentru abrogarea art. 6 și 7 din legea pentru Statutul Casei Regale și proectul de lege pentru abrogarea actului dela 4 Ianuarie, însoțindu-le de câte o expunere de motive, în care se arată că se repară o mare nedreptate făcută A. S. R. Principele Carol.

Legea are următorul text:

Art. 1, art. 6 și art. 7 din legea privitoare la actele civile ale membrilor Familii Domnitoare din 5 Ianuarie 1926, se abrogă.

„Art. 2. — Legea promulgată prin Inaltul Decret Regal No. 13 din 4 Ianuarie 1926 publicat în Monitorul Oficial No. 4 din 5 Ianuarie 1926, prin care s'a primit renunțarea A. S. R. Principelui Carol la succesiunea Tronului și la toate drepturile, titlurile și prerogativele, de cari, în virtutea prevederilor constituționale, se bucura ca Principe Moștenitor și ca membru al Familiei Domnitoare a României, se anulează".

D. N. IORGA întreabă pe d. președinte dacă se mai face vreo altă propunere în legătură cu depunerea acestor proiecte privitoare la reintegrarea Principelui Carol în drepturile Sale.

D. CICIO POP, președinte, răspunde că în adunarea Națională care se va întruni imediat se va produce o propunere în sensul celor 2 legi.

D. N. IORGA: Prin urmare în chestiunea aceasta sunt 2 puncte bine distincte.

In privința interzicerii Principelui Carol de a veni în țară a fost o monstruozitate din punct de vedere omenesc. A-i interzice dreptul de reintrare pe teritoriul țării Sale ca unui vagabond, este o concepție de politicianism oriental. Recunoașterea dreptului elementar A. S. R. Principelui Carol trebuia făcută în momentul când Fiului nu-i era îngăduit să verse o lacrimă pe mormântul tatălui Său. Nu-i s'a permis să culeagă din gura părintelui ultima voință.

In partea a 2-a recunoașteți că actul dela 4 Ianuarie n'a avut nici odată tărie legală.

Nu se poate renunța la o succesiune care nu e deschisă.

Actul, ca să fie valabil, trebuia să fie făcut în fața unei autorități române din Italia sau în fața unui notar.

Nu-i valabil actul făcut în fața ministrului Palatului.

Pentru liniștea țării am socotit că trebuia să renunț la orice părere. Acum, când o țară ne ascultă, trebue să spun ceva din însemnările mele, ceeace s'a petrecut în ziua, când Regele plângând s'a despărțit de fiul său.

D. Mihalache și cei chemați cu mine au spus că acel act nu trebue să se facă.

Când am auzit de arhiducele Rudolf, am plecat. Regele a plâns tot timpul. Și am spus ce s'a întâmplat în Serbia și am anunțat sfârșitul Obrenovicilor.

Regele a plâns și după actul din parlament.

In aceea audiență, Regele și-a spus pe față toată durerea.

A recunoscut argumentele aduse. Era vorba de viitorul unei țări și de dreptul unui om. Credeam atunci că Regele nu va prezenta în fața Consiliului de Coroană proectul aceia.

Subt 2 influențe mizerabile a doi factori nelegali, — mențin termenul — actul s'a împlinit. Fantoma unuia rătăcea pe aici, așteptând satisfacția unor intrigi urzite de conștiința unui vinovat.

S'a produs părerea că lucrul trebue zăbovit. N'am așteptat. S'a pus întrebarea: să se ia lui Carol titlurile de părinte? Regele s'a scandalizat.

Eu am spus, că am ucide un om tânăr și cult. Am spus Regelui că I L'am mai adus odată dela Bistrița.

Regența n'a dat niciodată rezultate. Regele, de altfel, mi-a amintit aceeași vorbă, pe care i-o spusese Carp înainte de războiu și a ieșit bine.

Cineva I-a spus: Majestate, stați la aceeaș înălțime morală, ca și atunci când V-ați rupt de țara M. Voastre.

Cam așa s'au petrecut atunci lucrurile la 4 Ianuarie.

Regele s'a ridicat și a protestat împotriva acelor ce atingeau onoarea Fiului.

Actul de azi restabilește în conștiința țării un act de mare nedreptate și cruzime.

*

Proectul este luat în considerație și votat cu bile, întrunind 310 voturi contra 1.

D. Iorga a fost primul deputat care a deschis seria voturilor.

Președintele ridică ședința Camerei, urmând să se ție ședința adunării naționale, cu ambele Corpuri legiuitoare întrunite.

Cuvântarea d-lui prof. Iorga

D. N. IORGA: Eu vin ca săracul, care n'aduce nimic scris, decât ce e multă vreme, în inima lui. Nu vin ca reprezentantul unui partid. Părerea mea este că astăzi amurgul se lasă asupra vieței de partid.

Și nu vin ca un curtezan, fiindcă părinții și înaintașii nu m'au adus pe lume pentru această funcțiune (aplauze).

Impărtășind o părere care este a dv., — fiindcă este a țării întregi, este însăși voința desvoltării firești a acestei țări, strâns legată de personalitatea Regală, — eu îmi permit, ca un vechi sfătuitor din zilele grele, ca unul care, cum îi spuneam viitorului nostru Rege, — ceeace în momentele dela Iași nu I-a spus nimeni — că eu am obiceiul să sărut buzele când sunt amare, fiindcă atunci când sunt dulci, le sărută toată lumea. Eu îmi permit potrivit cu vârsta mea și cu locul pe care îl am în viața sufletească a acestei țări, loc câștigat cu multă muncă și osteneală, să dau ceeace dacă n'ar fi adresat unui Prinț și Rege de mâine, s'ar chema sfat: eu doresc ca armata, la care ținem cu toții, din toată puterea convingerilor noastre, cu toată căldura inimei noastre recunoscătoare, pentrucă această armată ne-a dat, înainte de toate, Țara largă și frumoasă, pe care o avem, eu doresc ca această armată, mâine, să se întoarcă acolo unde este singura ei chemare. (Aplauze prelungite, strigăte de bravo!). Soarta acestei țări i-a dat un rost, pe care ea nu l-a dorit. Acest rost încetează în acest moment.

Doresc, în acelaș timp, ca prietenii Celui care va fi, în curând, Cel de al doilea Carol, Rege al României, ca prietenii Lui să-și dea seama de un lucru: ajuți unde crezi că trebue să ajuți și cum te gândești că poți ajuta. Mâine, numai un suflet vulgar s'ar prezenta pentru a primi răsplata serviciilor sale. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Cred iarăș că glorioasele partide ale acestei țări își pot da seama astăzi de răul pe care l-au făcut, pentru a nu-l continua sub o nouă domnie, prin ura personală, ascunsă sub programe care nu spun nimic.

Cred iarăș că nu este bine să se anunțe de nimeni minunea de mâine, fiindcă nu există om, care să o poată face, prin anunțarea minunei pregătim deziluzia. Numai noi toți, împreună, prin aceia cari pot mai mult, cari uită mai mult, cari iartă mai mult, numai noi toți împreună putem face ceva, pentru a ușura suferințele acestei țări, (aplauze prelungite).

Și urând lui Carol II-lea să aibă cel puțin atâta noroc, cât norocul meritat al gloriosului Său părinte, cel puțin atâta înțelepciune, cât Acela, al cărui nume Il poartă, eu doresc ca în zilele grele pe care le va avea, să-și caute îndreptarea într'un loc, unde a avut cea mai mare iubire și unde, niciodată, pentru copilul lor, nu va lipsi niciodată cel mai bun sfat. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Adunarea Națională

D. ȘTEFAN CICEO POP declară că Adunarea națională este convocată și constituită, spre a decide asupra prerogativelor regale.

D. GR. IUNIAN supune discuțiunii Adunării naționale următorul proiect de lege:

„Corpurile legiuitoare, întrunite într'o singură Adunare și constituite ca reprezentațiune națională declară:

Constată anulată legea promulgată prin Inaltul decret regal No. 13, publicată în Monitorul Oficial No. 4 din 5 Ianuarie 1926, prin care s'a primit renunțarea Principelui Carol la succesiunea Tronului și la toate drepturile, titlurile și prerogativele, de cari, în virtutea Constituției și a Statutului Regal se bucura ca Principe Moștenitor al României și ca Membru al Familiei domnitoare.

Declară de asemenea anulată legea promulgată prin Inaltul Decret regal No. 14 din 4 Ianuarie 1926, publicat în „Monitorul Oficial" No. 4 din 5 Ianuarie 1926, prin care reprezentanța națională primește Regența numită de M. S. Regele Ferdinand I.

In consecință, pe temeiul art. 77 din Constituție, Reprezentanța națională constată că succesiunea Tronului României se cuvine de drept, A. S. R. Principelui Carol, coborîtor direct și legitim, în ordine de primogenitură bărbătească, al Regelui Ferdinand I".

(Deputații aplaudă în picioare și strigă: „Trăiască Regele Carol al II-lea").

D. PRIM MINISTRU MIRONESCU spune că reprezentanța națională e convocată să ia act de demisia Regenței și de succesiunea la tron. Guvernul e de acord cu propunerea d-lui Iunian ca Adunarea națională să delibereze asupra proectului de lege.

D. IULIU MANIU declară că partidul național-țărănesc, care formează majoritățile parlamentare, primește propunerea d-lui Iunian și se alătură la opinia ca Adunarea națională să declare de moștenitor al Tronului României pe A. S. R. Principele Carol.

D. ȘT. CICIO POP anunță că proectul se trimite în comisiile respective unite, potrivit formelor legale.

*

La redeschiderea ședinței, d. IUNIAN citește raportul.

D. ȘT. C. POP: Constat că numărul celor prezenți e valabil conform legii.

Discuția e deschisă.

In numele partidului țărănesc

Declarația d-lui dr. Lupu

In memorabila ședință dela 4 Ianuarie 1926, am avut onoarea a pronunța următoarele cuvinte: „Nu cred să fie cineva dintre dvs. conștient de sentimentul adevărat de răspundere pe care-l are în fața țării și a generațiilor ce vin, și care în clipele acestea, pe care le-am trăit azi în această după amiază, să nu-și dea seama, că a trăit și trăește momentele cele mai importante din istoria politică modernă a României de la 1866 încoace. După frământări seculare, în oceanul de patimi și de lupte a unui popor frânt în patru părți, s'a ajuns să se institue în principatele unite măcar o singură formă o singură idee intangibilă și stabilă, care să nu fie supusă fluctuațiunilor politice și aceea să fie monarhia cu dinastie străină prin Regele Carol.

De aci înainte, am putut păși în liniște la desvoltarea și propășirea țării, fiind siguri, că acolo sus, există o conștiință permanentă, care poate să fie judecător liber și arbitru neinfluențat asupra tuturor combatanților și tuturor patimilor politice. Eram siguri de acest lucru. Inima noastră crescu, când după Regele Carol a venit viteazul său urmaș și inima noastră crescu iar și vă spune aceasta unul care nu a văzut pe Prințul Carol și nu a vorbit cu el decât atunci când avea 16 ani, pe câmpul de la Zimnicea, când vedeam pe acest flăcău zdravăn, pe această mlădiță, pe acest vlăstar, ca unul sigur, prin robustitatea lui fizică și sufletească, pentru a asigura un viitor nepieritor.

Și de-odată, ca un trăznet din ceruri, această creangă sănătoasă a dinastiei cade.— Nu voesc astăzi să fac un discurs politic. Voi urma sfatul d-lui președinte al consiliului și mă voi ține deasupra. Nu voi vorbi azi de răspunderile pe care viitorul apropiat le va cerceta și găsi în această tragedie.

Partidul țărănesc și-a văzut ochii plini de lacrămi și sufletul îndurerat și a fost silit să primească amputația acestei crengi frumoase a arborelui nostru dinastic.

Au trecut 4 ani și jumătate de atunci.

In acest răstimp, Dumnezeu a strâns pe marele Rege Ferdinand și pe primul lui sfetnic. Imprejurările grele, neînțelegerile dintre partidele politice insuficiența așezământului orânduit au pus țara în grea cumpănă. De multe avem nevoe, multe trebue împlinite, dar, hotărât, scăderea de căpetenie a vremii de față este lipsa de unitate în conducere, de autoritate, de continuitate în guvernare.

Grijile exprimate de mine în 1926, s'au arătat astfel pe deplin justificate. Azi ne găsim în fața unui alt mare moment istoric al neamului nostru. Era de dorit, ca măcar acum, dacă nu s'a putut atunci, națiunea întreagă să fie de o singură părere. Dar cum zice cronicarul „nu vremurile sunt sub cârma omului, ci bietul om sub vremi". Cu credință nestrămutată că neamul nostru va fi ferit de primejdii în aceste grele clipe de cumpănă, cu credința nestrămutată că după o viață atât de plină de încercări, urmașul celor doi mari regi ai dinastiei actuale va înțelege interesul superior al neamului românesc și-și va pune tot sufletul său, toată energia sa în slujba acestui popor, socot; în curată conștiință și deplin pătruns de simțul de răspundere al clipei de față, că: Actul de la 4 Ianuarie 1926 poate fi înlăturat și împreună cu poporul român strig: „Trăiască Regele Carol al II-lea!".

Declarația partidului poporului

D. OCTAVIAN GOGA citește: Este pentru a treia oară, când partidul poporului se rostește asupra problemei de succesiune la tron, după moartea Regelui Ferdinand.

Prima declarație s'a făcut din partea noastră cu prilejul prezentării renunțării la tron a A. S. R. Principele Carol, a doua la 7 Febr. 1927 și a treia azi, când partidul poporului conștient de însemnătatea istorică a momentului, se declară în mod ferm pentru revizuirea acestui act, cu toate consecințele firești de ordin constituțional, ce decurg din această nouă atitudine.

Partidul poporului, la actuala lui hotărîre se găsește într'o linie de consecuență logică cu declarațiile sale anterioare.

Dacă la 1927 n'am putut accepta propunerea unei revizuiri, aceasta se explică prin cele două motive puternice, invocate de noi, mai întâi: nu puteam admite cum ni se cerea atunci o schimbare în această chestiune din partea unui consiliu de coroană care nu este un factor constituțional încadrat în legile țării și al doilea: nici un fapt nou nu se produsese, care să justifice o revenire asupra declarațiilor făcute cu privire la actul inițial.

La 4 Ianuarie 1926, am avut în fața noastră două manifestații categorice: pe deoparte renunțarea la tron a A. S. R. Principele Carol, pe de alta voința Suveranului, care sancționa această renunțare. Partidul poporului s'a văzut dator să le respecte pe amândouă.

Azi, situația este cu desăvârșire schimbată: avem probe palpabile, că în cursul vremii, în sufletul de părinte și în rațiunea de stat a Regelui Ferdinand, au intervenit orientări, cari turburau cu totul punctul de vedere al primelor sale deciziuni.

Tot astfel, A. S. R. Principele Carol revine asupra declarațiilor sale și cere însuș ratificarea acestei modificări din partea Corpurilor legiuitoare.

In fața faptelor noui, judecata noastră se înclină, mai ales că partidul poporului, pipăind înainte pulsul evenimentelor printr'o anchetă pe tot cuprinsul țării, a verificat nestrămutata dorință a neamului de a-și pune toată încrederea pentru viitor în mâinile viguroase ale Principelui Carol simbolul de unitate națională și de autoritate în cârmuire, atribute atât de scumpe sufletului nostru, dornic de consolidarea statului, și a dinastiei, ce se confundă cu destinele noastre.

România nouă, vast patrimoniu de rodnice energii, își cere prin toate instinctele sale de viață un punct de reazim ferm în străduințele sale de muncă.

Evocând imaginea strălucită a celor doi regi înaintași, țara noastră își cere stăpânul bun și drept, care învățând din gloria străbună și din înțelepte pravili de demult să împlinească aureola de mâine.

Ascultând deci voința țării și urmând impulsul dreptei noastre chibzuinți, neumbrită de patimi, cu gândul îndreptat spre o perioadă proaspătă de pace și belșug, zicem din adâncul inimei: Să trăești Sire, ani mulți, spre binele celor mulți!

Declarațiile partidului social-democrat

Fracțiunea parlamentară a partidului social democrat și-a expus punctul de vedere principial în ședința din 9 Octombrie 1929 a Adunărilor Legiuitoare, iar azi față de evenimentul în curs, vine să afirme cu tărie că independent de schimbările de persoane, ce s'ar petrece, în așezământul regimului monarhic, interese bine pricepute de ordin național și internațional al țării, reclamă în mod imperios asigurarea tuturor condițiilor de desvoltare democratică și lărgirea lor în ritmul general al Europei civilizate.

De aceea, clasa muncitoare ale cărei interese se confundă cu interesele mari ale țării, va continua cu toate puterile să îndrepte întreaga ei acțiune la statornicirea definitivă a regimului democratic, singura garanție pentru desvoltarea morală a României.

Declarația grupului parlamentar evreesc

Grupul parlamentar evreesc, în numele întregei populațiuni evreești din țară, unindu-se în sentimentele de dragoste pentru Dinastie cu națiunea română în această zi solemnă depune la picioarele tronului omagiile sale de încredere nestrămutată, în însușirile continuatorilor regilor României.

Inălțându-ne deasupra problemelor de fiecare zi și ținând seamă în această zi solemnă numai de interesele superioare ale țării, ținem să subliniem că populația evreească dorește fierbinte ca actul ce se săvârșește azi să însemne inaugurarea unei vieți liniștite de înfrățire și de înțelegere spre binele comun.

Dușmani ai oricăror frământări, suntem convinși că noua ordine constituțională va aduce și impune respectul libertăților cetățenești, al instituțiilor fundamentale ale țării, indiferent de religie și naționalitate, egali în datorii și drepturi.

Profund încrezători în sentimentele de înaltă și nobilă dreptate ale A. S. R. Principele Carol, strigăm din tot sufletul, în numele poporului evreesc din țară:

Trăiască Carol al II-a Rege al României!

Trăiască Dinastia română!

Trăiască România Mare!

In numele Ligii creștine

D. A. C. CUZA: Liga națională creștină a fost totdeauna dinastică și a dorit întărirea țării. Liga se asociază la hotărârea de azi.

Liga va lucra cu toată energia să dea națiunei tot sprijinul necesar viitorului ei.

IN NUMELE UCRAINIENILOR

D. DUCSZAC, în numele partidului ucrainian: Domnia lui Carol al II-lea va fi motiv de prosperitate pentru țară.

Declară că primește proectul.

In numele Ligii agrare

D. C. GAROFLID: In situația de azi luptele politice prin vehemența lor, primejduiesc siguranța țării.

Liga agrară salută această hotărâre a Adunării Naționale, prin care se consolidează deplin autoritatea monarhică.

Declarația partidului german

D. HANS OTTO ROTH: In numele partidului german: Să dea Dumnezeu ca hotărîrea de azi să consolideze țara, speranța noastră.

Minoritățile etnice speră, că această hotărîre va însemna începutul unei ere noui de apropiere și unire.

IN NUMELE PARTIDULUI MAGHIAR

D. BETHLEN: Din cele spuse de antivorbitori reese, că adunarea dorește anularea actului dela 4 Ianuarie.

Noi, cari n'am fost părtași la înfăptuirea lui, ne asociem la dorințele Dvs.

Vom vota proectul.

El va ajuta la propășirea popoarelor din cuprinsul României.

IN NUMELE POPULAȚIEI MUSULMANE

D. OMUZ HAFUS, în numele populației turce, a adus salutul său de raliere la hotărârile ce se iau.

Cuvântarea primului ministru

D. PRIM-MINISTRU MIRONESCU: Țara și parlamentul, trec prin momente dramatice. Azi se deschide un capitol nou în viața statului, intrăm în făgașul normal, care va fi spre fericirea neamului.

Vom păși acuma ultimul act strigând: Trăiască România! Trăiască Regele Carol al II-lea!

D. IUNIAN a citit legea prin care s'a declarat anulat actul de la 4 Ianuarie 1926.

D. IORGA a propus ca votarea să se facă prin apel nominal, pentru motive ușor de înțeles.

Propunerea aceasta n'a fost admisă.

Incepe votarea.

Votează întâi senatorii și apoi deputații.

In timpul votării intră în incintă I. P. S. Patriarhul Miron.

Parlamentarii aplaudă și strigă: „Să Trăiască Patriarhul".

Miniștrii îi sărută mâna.

La despuierea scrutinului s'a constatat, că au fost 485 voturi pentru și 1 vot contra.

Proclamarea

D. ST. C. POP, la ora 2,40 proclamă pe A. S. R. Principele CAROL, Rege al României.

D. președinte ȘT. C. POP: Acum când se sue pe tronul României, Regele Carol al II-lea se cuvine să aducem omagii Inaltei Regențe și memoriei regretatului Buzdugan, înțelept între înțelepți.

D. prof. N. IORGA: Ați uitat pe nobila femee, care a crescut pe moștenitorul Tronului.

D. ȘT. C. POP: La vârsta mea, se pot face asemenea uitări.

Se suspendă ședința pentru 15 minute ca să vină M. S. Regele Carol II să depună jurământul.

Cortegiul regal

Pe întreg parcursul dela palatul regal și până la Patriarhie sunt înșirate trupele din garnizoană.

Cortegiul a trecut târziu la Cameră, fiindcă a trebuit să se voteze legile urgente în legătură cu proclamarea.

La ora 2 și jumătate un automobil regal a plecat dela palatul Cotroceni cu AA. LL. Regale Principii Carol și Nicolae, la palatul regal din calea Victoriei.

Pe parcurs trupele au dat onorurile, iar muzicile au intonat „Imnul Regal".

Publicul ovaționează.

La palat garda de onoare a dat onorurile.

Imediat după aceasta au trecut spre palat automobilele cu delegațiunea ce s'a dus să anunțe proclamarea A. S. R. Principelui Carol ca Rege al României.

— S'a votat. 485 contra 1.

— Ura! Trăiască Carol al II-a.

Ca fulgerul s'a lățit știrea.

Un semnal anunță plecarea cortegiului dela palat.

La ora 3 au început să se tragă 101 lovituri de tun.

Trupele au luat poziție „pentru onor".

Intâi trec automobilele cu demnitarii curții: generali Balif și Atanasescu, colonel Drossu, adjutanții regali, etc.

Se aud uralele mulțimei din piața regală și apoi tot mai tare acele ale publicului ce staționa în massă compactă în piața Teatrului și pe trotuarele de pe calea Victoriei.

Cortegiul își face apariția. In frunte, d. general Nicoleanu, prefectul poliției, în automobil.

Urma un escadron din reg. de escortă regală; trăsura de gală cu AA. LL. Regale Principele Carol și Nicolae; cortegiul era închis de un alt escadron din reg. de escortă regală.

In trăsura de gală M. S. Regele Carol stă în stânga A. S. R. Principelui Nicolae.

Primul, îmbrăcat în uniformă de general de aviație, iar A. S. R. Principele Nicolae în uniformă de amiral.

Trăsura e escortată de d-nii generali Cihoski și Moruzi.

Pe tot parcursul publicul a ovaționat. Trupele au dat onorurile, iar muzicile au cântat „Imnul Regal".

In curtea Patriarhiei, trăsura regală a oprit în fața intrării în palatul Camerei.

O companie din reg. 9 vânători, cu drapel și muzică, în frunte cu d-nii coloneli Iacobici și G. Marinescu, a dat onorurile.

Jurământul

La ora 3, M. S. Regele Carol al II-lea, în uniformă de general de aviație, a sosit la Cameră, însoțit de A. S. R. Principele Nicolae și Suita Sa. La intrare a fost întâmpinat de membrii guvernului. M. Sa a trecut printre generali, cari erau așezați în holul Camerei, deoparte și de alta. In momentul când M. Sa Regele s'a suit la tribună, adunarea și publicul din loji au izbucnit într'un ropot de aplauze, cari au durat câteva minute.

In dreapta M. Sale se afla A. S. R. Principele Nicolae, iar în stânga d. prim ministru G. G. Mironescu, împreună cu membrii guvernului. In locul rezervat miniștrilor se afla corpul ofițeresc al generalilor.

D. general Prezan era îmbrăcat în uniformă de general de corp de armată.

D. președinte ȘT. CICIO POP se adresează adunării: Sunteți întruniți în adunare națională pentru prestarea jurământului M. Sale Regelui Carol al II-lea. (Adunarea ovaționează îndelung, în picioare).

Corpurile legiuitoare întrunite în adunare națională au constatat, că succesiunea tronului se cuvine Majestății Sale.

Majestate, vă rog să depuneți jurământul.

M. Sa Regele Carol al II-lea pronunță formula:

„JUR A PAZI CONSTITUȚIA ȘI LEGILE POPORULUI ROMAN, A MENȚINE DREPTURILE LUI NAȚIONALE ȘI INTEGRITATEA TERITORIULUI".

A sărutat apoi crucea și evanghelia prezentate de P. S. arhiereu Ciosu, vicarul Patriarhiei. M. Sa a semnat apoi pergamentul pe care era scris formula jurământului.

Continuare în pag. 3-a